

شیوه‌نامه اجرایی نظارت بر عملکرد اعطای تسهیلات اشتغال قانون بودجه کشور

سال ۱۴۰۳

بسمه تعالی

شیوه نامه اجرایی نظارت بر عملکرد اعطای تسهیلات اشتغال قانون بودجه کشور

به استناد جزء یک بند (ت) تبصره (۲) قانون بودجه کشور در سال ۱۴۰۳، مسئولیت نظارت میدانی اجرای این تبصره بر عهده وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی است. بدین منظور جهت ایجاد وحدت رویه در استان ها، نظارت بر چگونگی تحقق اهداف کمی و کیفی اشتغال و راستی آزمایی توزیع منابع و اجتناب از انحراف سرمایه گذاری، شیوه نامه اجرایی نظارت بر عملکرد اعطای تسهیلات تبصره (۲) قانون بودجه کشور به شرح زیر ابلاغ می گردد.

❖ از زمان ابلاغ این شیوه نامه، طرح های اشتغال موضوع تبصره ۱۸ قانون بودجه سنوات قبل و موارد مترتب بر این تسهیلات، مشمول اقدامات زیر خواهند بود.

ماده (۱) تعاریف و اصطلاحات:

۱-۱- **نظارت میدانی:** منظور از نظارت میدانی بر طرح ها، بازدید، بررسی، مطابقت، تصمیم گیری و در صورت نیاز برخورد، رفع اشکال، واریسی و اصلاح کمی و کیفی تمامی طرح های سرمایه گذاری بخش خصوصی، تعاونی و عمومی بهره مند از منابع قانون بودجه کشور است.

۱-۲- **سطوح نظارتی:** منظور از سطوح نظارتی اقدامات مترتب به منظور نظارت هر یک از عوامل اجرایی در سطح شهرستان، استان و ملی به شرح زیر است:

- نظارت دستگاهی

- نظارت و پایش سیستمی

- پایش پیامکی و نظارت تلفنی

- نظارت از طریق واحدهای نظارت در سطح شهرستان

- نظارت حاکمیتی در سطح شهرستان، استان و ملی.

۱-۳- **ناظر:** منظور کارشناسان واحد نظارت است که مسئولیت نظارت میدانی بر هزینه کرد تسهیلات اشتغال را موضوع این شیوه نامه را بر عهده دارند، که به اختصار ناظر نامیده می شود.

۱-۴- **موسسه عامل:** بانک ها و صندوق کارآفرینی امید.

۱-۵- **متقاضی طرح:** کلیه صاحبین کسب و کار حقیقی و حقوقی دارنده مجوز فعالیت از دستگاه اجرایی که دارای شناسه یکتای صادره از درگاه ملی مجوزهای کشور (mojavez.ir) هستند به استثنا متقاضیانی که مجوز فعالیت خود را قبل از سال ۱۴۰۲ دریافت نموده اند. سایر شرایط متقاضی در ماده (۱۰) دستورالعمل ذکر شده است.

۱-۶- **مجری طرح:** فرد بهره مند از تسهیلات اشتغال که به منظور اجرا، تثبیت یا توسعه طرح کسب و کار اقدام نموده است.

- ۷-۱- **طرح ایجاد:** تسهیلات دریافتی منجر به اجرای طرح جدید (ایجاد شغل جدید) که در این حالت، طرح (شغل) از قبل وجود نداشته و صرفاً به موجب دریافت تسهیلات، طرح اجرا شده است (شغل جدید ایجاد شده است).
- ۸-۱- **طرح توسعه:** در صورتی که تسهیلات به منظور توسعه طرح (شغل) پرداخت شده باشد، یعنی طرح (شغل) از قبل وجود داشته و دریافت تسهیلات موجب ارتقا درآمدی یا افزایش اشتغال در آن کسب و کار شده باشد.
- ۹-۱- **طرح تثبیت یا پایدارسازی:** در صورتی که تسهیلات به منظور تثبیت یا پایدارسازی طرح (شغل) پرداخت شده باشد، یعنی شغل وجود داشته، اما جهت تداوم و پایداری، نیازمند دریافت تسهیلات بوده و به موجب دریافت تسهیلات، شغل پایدار گشته و فرد بیکار نشده باشد. در این صورت پس از تأیید طرح، نوع طرح «تثبیت یا پایدارسازی» ثبت شود.
- ۱۰-۱- **طرح سرمایه گذاری:** فعالیت سرمایه گذاری جدید، توسعه ای یا نیمه تمامی که برای ایجاد طرح تولیدی و یا خدماتی با منابع اعتباری مشخص به منظور تولید کالا یا ارائه خدمات اجرا می شود.
- ۱۱-۱- **واحد تولیدی:** بنگاه اقتصادی تولیدکننده کالا یا خدمات
- ۱۲-۱- **واحد قابل احیاء:** واحدهای اقتصادی غیر فعال (راکد) یا نیمه فعال به تشخیص دستگاه اجرایی ذیربط
- ۱۳-۱- **کسب و کار خانگی:** هر نوع فعالیت اقتصادی که در محل سکونت شخصی راه اندازی می شود و از مراجع ذی صلاح دارای تأییدیه است.
- ۱۴-۱- **طرح کارفرمایی:** منظور طرحهای اشتغال زایی است که مجری طرح متعهد به ایجاد اشتغال جدید (به غیر از خود و شاغلین قبلی براساس قوانین و مقررات جاری کشور) در چارچوب تسهیلات دریافتی است.
- ۱۵-۱- **وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی:** مسئولیت هدایت و راهبری نظارت بر طرحها در سطوح (شهرستان/ استان/ ملی) بر عهده این وزارتخانه است.
- ۱۶-۱- **دستگاه اجرایی:** وزارتخانههای جهادکشاورزی، صنعت معدن و تجارت، راه و شهرسازی، نفت، میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ارتباطات و فناوری اطلاعات، علوم، تحقیقات و فناوری، نیرو، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش، ورزش و جوانان، معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری و معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم ریاست جمهوری.
- ۱۷-۱- **نهاد حمایتی (ذیل جز (۶) بند (الف)):** بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)، کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور، بنیاد علوی بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی، بنیاد شهید و امور ایثارگران، بنیاد کرامت آستان قدس رضوی، سازمان عشایر ایران، سازمان بسیج سازندگی، سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور، قرارگاه مهارت آموزی کارکنان وظیفه نیروهای مسلح، صندوق نوآوری و شکوفایی، دبیرخانه شورای عالی جهادسازندگی، امور عشایر و توسعه روستایی، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور، انجمن حامیان فرهنگ قرض الحسنه و کارآفرینی اجتماعی، معاونت رسانه ای سازمان تبلیغات اسلامی (بنیاد سپهر تبلیغ نوین)، جهاد دانشگاهی.
- ۱۸-۱- **موسسه عامل:** بانک یا موسسه اعتباری غیر بانکی دارای قرارداد عاملیت پرداخت تسهیلات و یا معرفی شده از سوی بانک مرکزی برای پرداخت تسهیلات اشتغال موضوع منابع تبصره (۲) قانون بودجه
- ۱۹-۱- **واحدهای نظارت:** منظور شرکتها و موسسههای حقوقی، افراد حقیقی و یا مراکز مشاوره و خدمات کارآفرینی طرف قرارداد استانها و هم چنین واحدهای اجرایی ادارات تابعه وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی جهت انجام نظارت میدانی بر طرحهای موضوع این شیوه نامه است.

ماده (۲) سطوح نظارتی:

۲-۱-۲- نظارت در سطح دستگاه‌های اجرایی / موسسه عامل:

۲-۱-۱- نظارت‌های قبل، حین و پس از اجرای طرح بر عهده دستگاه متولی ارائه دهنده خدمات در زیست بوم اشتغال بوده و نظارت وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی نافی نظارت تخصصی دستگاه اجرایی نیست. در این خصوص پیش‌بینی ساز و کار اجرایی به منظور پشتیبانی (خرید خدمات تخصصی، خودرو و ...) در چارچوب منابع در دسترس توسط آن دستگاه مورد تاکید است.

۲-۱-۲- دستگاه اجرایی موظف است پس از محرز شدن انحراف/ تخلف/ مغایرت توسط مجری طرح حداکثر ظرف مدت یک هفته موضوع را بررسی و گزارش مربوط را با توجه به میزان تسهیلات دریافتی به کمیته نظارت شهرستان ارائه نماید.

۲-۱-۳- دستگاه اجرایی می‌تواند بنا به تشخیص برای برخی از طرح‌ها، به مجری طرح حداکثر یک ماه برای انجام اقدامات مثبت در ایفای تعهدات یاد شده فرصت داده و در غیر اینصورت مطابق فرایند ماده فوق عمل نماید.

۲-۱-۴- در صورت شناسایی طرح‌های دارای مغایرت یا انحراف از اهداف دستورالعمل ذیربط از سوی مؤسسات عامل، مؤسسه عامل موظف است اطلاع رسانی لازم را به کارگروه نظارت شهرستان/کمیته نظارت استان معمول نماید.

۲-۱-۵- با عنایت به جزء ۴ بند ب مصارف تسهیلات اشتغال و تصریح این بند مبنی بر پرداخت تسهیلات از طریق مراکز نیکوکاری وابسته به نهادها و سازمان‌های خیریه ای، گروه‌های جهادی، سازمان‌های مردم نهاد و بخش خصوصی توسعه کسب و کار، انجام اقدامات نظارتی برابر وظایف دستگاه‌های اجرایی از طریق این مؤسسات مورد تاکید بوده و نظارت حاکمیتی براساس بند ۲-۶ بایستی مورد نظر واقع شود.

۲-۲- نظارت و پایش سامانه رصد

۲-۲-۱- وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی موظف است زمینه ثبت اطلاعات دستگاه‌ها را به صورت وب سرویس/ورود مستقیم فراهم نماید.

۲-۲-۲- دستگاه اجرایی موظف است وب سرویس‌های لازم (از سامانه‌های پرداخت تسهیلات، ثبت مشخصات فرد و واحدهای کسب و کار و ...) را از سامانه‌های مورد استفاده به منظور صحت سنجی در اختیار وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی قرار دهد.

۲-۲-۳- مشخصات افراد شاغل در طرح براساس وب سرویس سازمان تامین اجتماعی در سامانه رصد اشتغال مورد بررسی می‌گیرد، لازم به توضیح است، موارد زیر برای محاسبه تعداد اشتغال مد نظر قرار خواهد گرفت:

- صرفاً اشتغال جدید پس از برقراری بیمه بازنشستگی از طریق کارگاه مورد نظر بر اساس آخرین لیست بیمه سازمان تأمین اجتماعی قابل احتساب خواهد بود.

- برای طرح‌های مشاغل خانگی و خوداشتغالی، بیمه اختیاری است.

- ملاک محاسبه تعداد اشتغال ایجاد شده در طرح‌های فصلی منوط به انجام نظارت در فصل فعالیت طرح است.

۲-۲-۴- دستگاه اجرایی موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از ارایه خدمت به متقاضی، نسبت به ثبت اطلاعات ایشان در سامانه ملی رصد اشتغال اقدام نمایند.

۲-۲-۵- هرگونه اصلاح و ویرایش در مبالغ تسهیلات طرح‌های معرفی شده و سایر اطلاعات در روند نظارت و پایش بایستی در سامانه در اسرع وقت درج گردد.

۲-۳- پایش پیامکی

۲-۳-۱- وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی موظف است پس از ثبت اطلاعات در سامانه ملی رصد، از طریق ارسال پیامک ثبت اطلاعات فرد توسط دستگاه اجرایی را به متقاضی/مجری اطلاع رسانی نماید.

۲-۳-۲- در صورت مغایرت اطلاعات ارسالی، فرد مزبور نسبت به ثبت اعتراض از طریق لینک ارسالی (سامانه ملی رصد اشتغال) اقدام می نماید.

۲-۳-۳- وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی موظف است نسبت به پیگیری اعلام موضوع و اخذ بازخورد از دستگاه اجرایی بانک عامل اقدام و بازخورد آن را به متقاضی/مجری اعلام نماید.

۲-۴-۴- نظارت و پایش تلفنی

۲-۴-۱- وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی موظف است در راستای پایش اطلاعات ثبتی، بستر لازم برای صحت سنجی تلفنی را در قالب مرکز تماس اشتغال فراهم نماید.

۲-۴-۲- تماس تلفنی از سوی کارشناسان ذی ربط به صورت تصادفی براساس چارچوب مشخصی با مجریان طرح برقرار و گزارش مربوط برای انجام اقدامات بعدی به دستگاه های اجرایی منعکس می شود.

۲-۴-۳- دستگاه های اجرایی موظف هستند نسبت به بازنگری اطلاعات برگشتی از مرکز تماس ظرف مدت حداکثر دو هفته اقدام نمایند.

۲-۵-۵- نظارت از سوی واحدهای نظارتی

۲-۵-۱- واحدهای نظارت نسبت به نظارت میدانی بر طرح های کسب و کار خرد و کوچک اقدام و اطلاعات احصاء شده را در سامانه نظارت میدانی ثبت می نمایند و در صورت مشاهده مغایرت/تخلف/انحراف، موارد را به نحو مقتضی از طریق ادارات تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان به اطلاع کمیته نظارت شهرستان برسانند.

۲-۵-۲- دستگاه اجرایی موظف است زمینه های هماهنگی جهت نظارت و پایش طرح توسط واحدهای نظارتی را فراهم آورند.

۲-۵-۳- نظارت در طرح های خرد به صورت تصادفی و حداکثر ظرف مدت ۳ ماه پس از پرداخت تسهیلات صورت می گیرد.

۲-۵-۴- نظارت در طرح های کارفرمایی پس از بهره برداری طرح (صدور مجوز بهره برداری) صورت می پذیرد.

۲-۵-۵- بازدید میدانی از مشاغل خانگی صرفاً به صورت مشترک انجام می پذیرد. (حداقل به صورت ۲ نفره و لزوماً یکی از ناظرین همجنس (زن - مرد))

۲-۵-۶- در صورت بروز هر گونه تخلف از سوی واحدهای نظارت، انجام اقدامات لازم وفق ضوابط (فسخ قرارداد، معرفی به مراجع ذیصلاح و ...) مورد تاکید است.

۲-۶-۶- انجام نظارت های حاکمیتی

نظارت حاکمیتی در سطوح شهرستان، استان و ملی با ترکیب اعضا و شرح وظایف به شرح ذیل انجام می پذیرد. تمامی مصوبات کارگروه نظارت شهرستان و کمیته های نظارت استانی و ملی لازم الاجرا بوده و نیازی به مطرح شدن طرح های موضوع قانون در ستاد تسهیل و رفع موانع تولید و شورای برنامه ریزی استان ندارد.

۲-۶-۱- کارگروه نظارت شهرستان

ج- احصاء مسائل و مشکلات اجرای دستورالعمل اجرایی تبصره (۲) قانون بودجه سنواتی و پیشنهاد اصلاح به کمیته نظارت استان

۲-۶-۲- کمیته نظارت استان

۲-۶-۲-۱- **اعضاء کمیته نظارت استان:** کمیته‌ای متشکل از نمایندگان معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری (رئیس)، اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی (دبیر)، اداره کل امور اقتصادی و دارایی، موسسات عامل و دستگاه اجرایی حسب موضوع و در صورت ضرورت حضور نمایندگان شهرستان‌ها.

۲-۶-۲-۲- **شرح وظایف کمیته نظارت استان:**

الف- انجام نظارت عالی بر دستگاه‌ها و موسسات عامل به منظور هدایت و راهبری فرآیند پرداخت تسهیلات

ب- نظارت میدانی بر طرح‌های کارفرمایی و خود اشتغالی به صورت تمام شماری با تسهیلات بالاتر از ۱۵ میلیارد ریال تا مبلغ ۳۰۰ میلیارد ریال با امعان نظر به موارد زیر انجام می‌پذیرد:

- با توجه به راه اندازی سامانه نظارت میدانی پایش جهت نظارت بر طرح‌ها، ورود اطلاعات پس از ثبت در سامانه ملی رصد اشتغال با عنوان تسهیلات تبصره (۲) سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲ انجام پذیرفته و ضرورت دارد دقت لازم در ثبت به روز و دقیق اطلاعات در این سامانه‌ها معمول گردد.
- انجام نظارت تیمی مطابق شیوه‌نامه مزبور مورد انتظار است. لزوم حضور تمامی اعضای کمیته نظارت در محل اجرای طرح جهت اعلام نظر در خصوص وضعیت آن و تنظیم صورتجلسه (به صورت دستی برابر فرم مورد عمل به شرح پیوست) مورد تاکید است.
- نماینده اداره کل تعاون کار و رفاه اجتماعی استان بعنوان دبیر کمیته نظارت استان، ضمن تکمیل اطلاعات فرم اعلامی در سامانه نظارت میدانی پایش، ثبت موقعیت و بارگذاری تصویر صورتجلسه و سایر تصاویر مربوط به طرح در سامانه اقدام نماید.
- نظارت بر طرح‌های برخوردار از تسهیلات کمتر از ۱۵ میلیارد ریال به صورت تصادفی توسط کمیته نظارت استان انجام می‌پذیرد.
- هرگونه تغییر در ثبت وضعیت طرح نظارت شده (وضعیت فعالیت و شاغلین) منوط به مراجعه مجدد تیم نظارت در محل اجرای طرح است.

ت- تبیین و تشریح شیوه نامه و ضوابط اجرایی مرتبط به طریق مقتضی برای تمامی اعضا کمیته.

ث- ایجاد هماهنگی با نمایندگان دستگاه‌های اجرایی و موسسه عامل به منظور رفع مغایرت‌های احصاء شده در نظارت‌های بعمل آمده و تسهیل در فرآیندهای اجرایی (برگزاری جلسه هر ماه حداقل ۱ بار با حضور تمامی اعضا مورد تاکید است)

ج- رسیدگی به انحرافات احتمالی و اتخاذ تصمیم لازم برابر گزارش دستگاه‌های اجرایی و واحدهای نظارتی برای طرح‌های اشتغال برخوردار از تسهیلات ۱۵ میلیارد ریال تا ۳۰۰ میلیارد ریال براساس این شیوه نامه ظرف مدت یک هفته کاری

ح- اعمال نظارت‌های مدیریتی بر واحدهای نظارتی/ دستگاه‌های اجرایی و موسسات عامل موضوع این شیوه نامه در سطح استان

خ- ارسال گزارش انحرافات احتمالی برای طرح‌های برخوردار از تسهیلات بیش از ۳۰۰ میلیارد ریال به کمیته نظارت ملی (حداکثر ظرف یک هفته پس از ارایه گزارش کارشناسی دستگاه اجرایی یا واحد نظارتی)

تبصره ۲: در صورت شناسایی طرح‌های دارای مغایرت یا انحراف از اهداف دستورالعمل ذیربط از سوی مؤسسات عامل، مؤسسه عامل موظف است اطلاع رسانی لازم را به کمیته نظارت استان به عمل آورد.

د- بررسی شکایات مجری طرح‌ها از دستگاه‌های اجرایی / مؤسسات عامل در سطح استان (در صورتیکه مجری طرح نسبت به کم کاری و یا رأی دستگاه اجرایی و مؤسسه عامل اعتراضی داشته باشد، می‌تواند با ارایه مستندات لازم به صورت مکتوب به کمیته نظارت استان اعلام نماید).

ذ- مستندسازی و ارائه گزارش نظارت‌های بعمل آمده به کمیته نظارت ملی هر سه ماه یکبار
ر- احصاء مسائل و مشکلات اجرای دستورالعمل اجرایی تبصره (۲) قانون بودجه سنواتی و پیشنهاد اصلاح به کمیته نظارت ملی

ز- احصاء مسائل و مشکلات اجرای دستورالعمل اجرایی تبصره (۲) قانون بودجه سنواتی و پیشنهاد اصلاح به کمیته نظارت ملی

۲-۶-۳- کمیته نظارت ملی

۲-۶-۳-۱- **اعضاء کمیته نظارت ملی:** کمیته ای متشکل از نمایندگان وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت کشور، سازمان برنامه و بودجه کشور، مؤسسات عامل و دستگاه اجرایی مربوطه حسب موضوع.

۲-۶-۳-۲- شرح وظایف کمیته نظارت ملی:

الف- انجام نظارت عالی بر دستگاه‌ها و مؤسسات عامل به منظور هدایت و راهبری فرآیند پرداخت تسهیلات

ب- تدوین دستورالعمل، شیوه نامه و بخشنامه‌های ذیربط به منظور بهبود فرآیند اجرای نظارت میدانی

ت- نظارت میدانی بر طرح‌های کارفرمایی و خود اشتغالی به صورت تمام شماری با تسهیلات بالاتر از ۳۰۰ میلیارد ریال با امعان نظر به موارد زیر انجام می‌پذیرد:

- انجام نظارت تیمی مطابق شیوه‌نامه مزبور مورد انتظار بوده که همراهی نمایندگان دستگاه‌های عضو کمیته نظارت ملی در محل اجرای طرح (در استان مربوط) جهت اعلام نظر در خصوص وضعیت آن و تنظیم صورتجلسه (به صورت دستی برابر فرم مورد عمل به شرح پیوست) مورد تاکید است.

- نماینده وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی، ضمن تکمیل اطلاعات فرم اعلامی در سامانه نظارت میدانی پایش، ثبت موقعیت و بارگذاری تصویر صورت جلسه و سایر تصاویر مربوط به طرح در سامانه اقدام می‌نماید.

- نظارت بر طرح‌های برخوردار از تسهیلات کمتر از ۳۰۰ میلیارد ریال به صورت تصادفی توسط کمیته نظارت ملی انجام می‌پذیرد.

ث- برگزاری جلسات کمیته نظارت ملی و استان در زمان حضور تیم اعزامی به منظور بررسی روند نظارت در سطح استان و رفع چالش‌ها و مشکلات پیش رو.

ج- ایجاد هماهنگی با نمایندگان دستگاه‌های اجرایی و مؤسسات عامل به منظور رفع مغایرت‌های احصاء شده در نظارت‌های بعمل آمده و تسهیل در فرآیندهای اجرایی (برگزاری جلسه در هر فصل حداقل ۱ بار با حضور تمامی اعضاء مورد تاکید است)

ح- رسیدگی به انحرافات احتمالی و اتخاذ تصمیم لازم برابر گزارش دستگاه‌های اجرایی و واحدهای نظارتی برای طرح‌های اشتغال برخوردار از تسهیلات ۳۰۰ میلیارد ریال و بیشتر براساس این شیوه نامه.

خ- اعمال نظارت‌های مدیریتی بر واحدهای نظارتی/ دستگاه‌های اجرایی و موسسات عامل موضوع این شیوه نامه در سطح کشور

د- بررسی شکایات مجری طرح‌ها از دستگاه‌های اجرایی/ موسسات عامل در سطح استان‌ها براساس مستندات مورد نیاز.

ذ- احصاء مسائل و مشکلات اجرای دستورالعمل اجرایی تبصره (۲) قانون بودجه سنواتی و پیشنهاد اصلاح آن به مراجع ذی‌ربط.

ماده (۳) نحوه مواجهه با مصادیق انحرافی مجریان طرح‌ها:

۳-۱- در صورتی که (براساس مستندات و شواهد) محرز گردد مجری طرح تمام یا بخشی از تعهدات خود را عمل نکرده است، ضمن تعیین مهلت مجدد به منظور انجام اقدامات مثبت در ایفای تعهدات یاد شده، حداکثر ظرف یک ماه نسبت به برخورد متناسب با نوع تخلف/ انحراف برابر موارد زیر با اعلام کارگروه نظارت شهرستان/ کمیته نظارت استان و ارائه مستندات مربوطه به موسسه عامل دال بر بروز تخلف، اقدام می‌شود:

تبصره ۳: موسسه عامل موظف است قبل از پرداخت تسهیلات، فرم تعهد ایجاد اشتغال را از متقاضی دریافت نماید به گونه‌ای که در صورت عدم عمل به تعهدات، امکان برخورد قانونی با متقاضی وفق ضوابط مربوطه انجام پذیرد.

۳-۱-۱- تعهدات اشتغال:

۳-۱-۱-۱- در صورتی که میزان اشتغال ایجاد شده در طرح بالاتر از ۸۰ درصد تعهدات اشتغال جدید باشد، با موافقت کارگروه نظارت شهرستان/ کمیته نظارت استان قابل پذیرش است. در غیر اینصورت با ارائه مستندات لازم و تایید کارگروه نظارت شهرستان/ کمیته نظارت استان، موسسه عامل بایستی نسبت به دین حال نمودن تسهیلات اقدام و متقاضی ملزم به پرداخت مابه‌التفاوت نرخ سود سهم واگذارنده اعتبار و حداکثر نرخ سود تسهیلات مصوب شورای عالی پول و اعتبار و وجه التزام مربوطه می‌گردد.

۳-۱-۱-۲- برای طرح‌های جدید، توسعه ای و تکمیلی که در مرحله اجرا می‌باشند، اشتغال ایجاد شده دوران ساخت به عنوان اشتغال تعهد شده جدید محسوب نمی‌گردد و کمیته نظارت می‌بایست نسبت به اشتغال تعهد شده بعد از بهره برداری طرح با هدف پایدارسازی به مجری طرح تذکر دهد.

۳-۱-۲- مصرف صحیح اعتبارات:

۳-۱-۲-۱- چنانچه طرح اجرا نشده (متقاضی حداقل یک مرحله تسهیلات گرفته و هیچ‌گونه اقدامی در جهت اجرای طرح انجام نداده است) و یا نیمه تمام باشد و علیرغم موافقت کارگروه نظارت شهرستان/ کمیته نظارت استان مبنی بر تأمین تسهیلات تکمیلی، متقاضی تمایل به تکمیل طرح نداشته باشد، موسسه عامل بایستی نسبت به دین حال نمودن تسهیلات اقدام و متقاضی ملزم به پرداخت مابه‌التفاوت نرخ سود سهم واگذارنده اعتبار و حداکثر نرخ سود تسهیلات مصوب شورای عالی پول و اعتبار و وجه التزام مربوطه می‌گردد.

۳-۲-۲-۱- طرح کامل اجرا شده و فعال است و متقاضی تمایل به تسویه تسهیلات یا فروش و واگذاری طرح به غیر را داشته باشد حداقل زمان فعالیت طرح (پس از بهره‌برداری) نبایستی کمتر از ۵۰ درصد زمان بازپرداخت اقساط باشد.

۳-۲-۲-۳- طرح کامل اجرا شده و برای کمیته نظارت استان محرز گردیده که طرح عمداً غیرفعال است، مهلت یک ماهه به مجری طرح جهت فعال شدن مجدد طرح داده می شود و در صورت استمرار عدم فعالیت، موسسه عامل موظف است تسهیلات مجری طرح را دین حال کند.

۳-۲-۲-۴- طرح کامل اجرا شده و برای کمیته نظارت استان محرز گردیده که طرح سهواً (بدلیل نداشتن سرمایه در گردش، افزایش قیمت نهاده های تولید، حوادث غیرمترقبه و ...) غیرفعال است، اقدامات لازم نظیر پیش بینی تسهیلات تکمیلی (در صورت امکان)، بازنگری در تعهدات مجری طرح و ... منوط به راه اندازی مجدد طرح لحاظ خواهد شد.

۳-۲-۲-۵- در صورت فوت مجری طرح، چنانچه وراث (نماینده قانونی متوفی) موافق به ادامه طرح باشند موسسه عامل در خصوص انعقاد قرارداد جدید با قائم مقام متوفی و ادامه طرح اقدام لازم را معمول می دارد. در غیر این صورت موسسه عامل نسبت به فسخ قرارداد و حال شدن دیون اقدام می نماید.

۳-۲-۲-۶- تغییر رسته شغلی از سوی متقاضی، صرفاً پس از اخذ مجوز از دستگاه تخصصی صادرکننده مجوز و هماهنگی با دستگاه اجرایی ارائه دهنده تسهیلات امکان پذیر است و در صورت تخلف مجری، موسسه عامل موظف به تسویه و فسخ قرارداد با نرخ مصوب شورای پول و اعتبار است.

تبصره ۴: در مواردی که انحراف مجری محرز (بر اساس مستندات ارسالی به موسسه عامل) و بر اساس مصوبه کارگروه نظارت شهرستان/کمیته نظارت استان و ملی، مجری موظف به پرداخت سود و جرائم مربوط می گردد، تمامی تسهیلات دریافتی دین حال گردیده و از مجری طرح از سوی موسسه عامل مطالبه می شود. (بازه زمانی برای محاسبه سود و جرائم از زمان واریز تا زمان تسویه با مجری لحاظ می شود).

ماده (۴) اقدامات رفع مغایرت ها و انحرافات و نحوه مواجهه با مصادیق انحرافی دستگاه های اجرایی / موسسه عامل:

در صورت عدم عمل به تعهدات اجرایی وفق ضوابط و دستورالعمل های جاری پرداخت تسهیلات موضوع تبصره ۲ و سایر شیوه نامه های مربوط از سوی هریک از دستگاه های اجرایی و بانکها / موسسات عامل، ضمن بازنگری در تعهدات دستگاه و موسسه عامل، اقدامات لازم برابر آیین نامه اجرایی از جمله قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب بایستی مورد توجه قرار گیرد.

۴-۱- مصادیق عدم عمل به تعهدات دستگاه اجرایی / موسسه عامل در چارچوب ضوابط و دستورالعمل اجرایی

- عدم رعایت اولویت بندی گروه های هدف بهره مند از تسهیلات
- عدم رعایت زمان بندی از مرحله درخواست تا پرداخت تسهیلات اشتغال (طولانی شدن دوره بررسی طرح در مراحل فرایند اجرا و دلایل غیر منطقی رد طرح (دستگاه اجرایی / کمیته استانی / مؤسسه عامل) و نظایر آن)
- ارائه گزارش / عدم ثبت صحیح اطلاعات برخلاف واقع از میزان پیشرفت فیزیکی طرح
- مغایرت میزان تسهیلات مصوب و پرداختی بدون ارائه مستندات و توجیه منطقی از سوی بانک عامل
- مسدود نمودن تسهیلات اعطایی از سوی بانک عامل / دستگاه اجرایی بدون رعایت ضوابط جاری
- هرگونه تبانی بین کارمند موسسه عامل / دستگاه اجرایی و سایر اشخاص با مجری طرح

- عدم ثبت و دریافت مستندات مرتبط/استعلام‌های لازم با مجوزهای شغلی وفق مقررات از سوی دستگاه اجرایی
- عدم حضور فعال نمایندگان دستگاه‌های اجرایی کارگروه نظارت شهرستان/کمیته نظارت استان و ملی و رعایت نکردن مصوبات مربوط.
- رعایت نکردن رسته‌های فعالیت اولویت دار و سقف تسهیلات برای کسب و کارها.

این شیوه نامه در ۴ ماده و ۴ تبصره به منظور حسن اجرا به قرارداد عاملیت موسسات عامل ضمیمه و لازم الاجرا است.